

Javítókulcs (nyelvtan)

1. Adott az alábbi halandzsaszöveg:

A murkos majdnem **rásallazott** a **munyákosra**. „Prumpli a **curmikás** nyimcsóba!” – **munnyolta**, majd termeselt a **brakánolóra**.

- A félkövérrel kiemelt szavaknak határozd meg a mondatbeli szerepét és szófaját!
- Válaszodat indokold! (Miért gondolok, hogy pont az általad kiválasztott szófaji szerepben jelenik meg a kiemelt szó, illetve minek alapján döntötted el a mondatrészszeropét?)

rásallazott	a) állítmány b) ige c) a -z igeképző, a múlt idő jele és a felismerhető rá igekötő jelzi az igei szófajt, a mondatban pedig csak állítmányi szerepet tölthet be
munyákosra	a) állandóhatározó b) főnév (ha valaki felismeri, hogy esetleg -s képzős melléknév főnévi szerepben, akkor duplázni lehet a pontszámot) c) a mondatban az állítmányhoz kapcsolódik és egy állandóhatározós szerkezetre emlékeztet (ráförmed valakire), a -ra rag/toldalék pedig a névszókhöz kapcsolódhat csak
curmikás	a) jelző b) -s képzős melléknév c) az -s képző világosan felismerhető; a nyimcsóba (-ba ragos főnév) előtt áll, és melléknévként így csak jelzői szerepet tölthet be
munnyolta	a) állítmány b) ige c) az -l igeképző és a felismerhető múlt idő jele jelzi az igei szófajt, a mondatban pedig csak állítmányi szerepet tölthet be
brakánolóra	a) állandó határozó b) főnév (esetleg főnévi szerepben használt melléknévi igenév!) c) a mondatban az állítmányhoz kapcsolódik és egy állandóhatározós szerkezetre emlékeztet (ráförmed valakire), a -ra rag/toldalék pedig a névszókhöz kapcsolódhat csak

természetesen, minden olyan helyes indoklást, amelyből látszik, honnan ismerte fel a diák a mondatrészt, illetve a szófajt, el kell fogadni

pontozás:	mondatrészek 5 x 0,25 =	1,25
	szófajok 5 x 0,25 =	1,25
	indoklások 5 x 0,7 =	3,50
	Összesen	6

2. Az alább megadott szavakból, szófajból és a toldalékfajtákból kiindulva alkoss szavakat!

bátor + fosztóképző + középfok jele + többes szám jele + tárgyrag = **bátortalanabbakat**
emlék + igeképző + (cselekvés eredményére utaló) névszóképző + melléknévképző + valami válást mutató rag = **emlékezetessé**

mondó + kicsinyítő képző + birtoktöbbsesítő + többes szám jele + társ- vagy eszközhatározó ragja = **mondókáikkal**

igekötő + **old** + (a cselekvésre utaló) névszóképző + egyes szám harmadik személyű birtokos személyrag + rajtalevőséget mutató névszórag = **megoldására** vagy **megoldásán** vagy **megoldásáról**

Minden egyes toldalék, illetve a szófaj 0,25 pontot ér (16 x 0,25 = 4).

Összesen: 10 pont